

Рат у Украјини. Дневни извештај. Дан 109-110

Припремиле Софија Олиник и Марјана Завијска

Од 12. јуна, ширина фронта у Украјини износи 2450 километара, од којих на 1105 километара трајуа непријатељства, [рекао је](#) главнокомандујући Валериј Залужњи.

Градови под нападом . У суботу је у [ракетном нападу](#) на Чорткив у **Тернопољској области** делимично уништен војни објекат и повређене 22 особе. У области **Харкова** , руске трупе гранатирале су дечији камп, без жртава. Према истрази, у ноћи између 11. и 12. јуна руске снаге су нападе здравствени камп у округу Чухујев, оштетивши 3 зграде, саопштава харковско регионално тужилаштво. Због руског [гранатирања](#) Харковске области, пожари су избили у Чухујевском, Изјумском и Боходуховском округу. Услед ових пожара оштећени су стамбени објекти, помоћне зграде, магацин, више од 8 хектара екосистема. Руске окупационе снаге извршиле су [артиљеријски напад](#) на термоелектрану Вухледар у Доњецкој **области**, изазвавши пожар на њеној територији. Услед напада уништена је управна зграда на територији електране. ТЕ Вухледар је под контролом Оружаних снага Украјине, али руске снаге држе град Свитлодарск на неких 5 км од електране. Настављају се жестоке борбе за контролу над Вухледарском електраном. У Северодоњецку, у **области Луганска** , украјинске снаге држе контролу над [хемијском творницом Азот](#) . Последњи мост који повезује Северодоњецк са остатком Украјине био је под тешком артиљеријском ватром руских снага. Стотине цивила се крију усред тешких борби, рекао је гувернер региона у суботу, након што је сепаратиста који подржава Русија тврдио да је 300 до 400 украјинских бораца такође заробљено тамо. Дневни извештаји указују на редовно гранатирање постројења. Артиљеријско и минобацачко гранатирање **Сумске области** [наставља се](#) свакодневно, укључујући и овај викенд. У **Дњепропетровској области** , руске снаге су удариле из 'Урагана' на стамбене квартове заједнице Зеленодолск, убивши једну особу, а ранивши пет. У **Херсонској области** ситуација је и даље тешка, пошто је већина села без воде, струје и гаса. Скоро у целом Бериславском округу дешавају се сталне експлозије и гранатирања, пљачке и малтретирања.

Људска права . Амнести интернешенел [је представио](#) резултате своје збирке извештаја о Харкову. Њихов тим извештава о 28 неселективних напада које су руске снаге покренуле између 28. фебруара и 30. априла, гађајући стамбене четврти скоро свакодневно, убијајући стотине цивила и изазивајући потпуно уништење. Истраживачи Амнести интернешенела документовали су седам напада касетном муницијом у различитим насељима. Директор медицинског одељења Харковске регионалне војне администрације рекао је Амнести интернешенел да је 606 цивила убијено, а 1248 повређено у области Харков у периоду од 24. фебруара до 28. априла.

[Идентификација](#) размењених тела. Прошле недеље, Украјина и Русија размениле су скоро 220 тела. Већина тела враћених у Украјину била је из Мариупоља, односно фабрике Азовстал. Већина ових тела је у ужасном стању и немогуће их је визуелно идентификовати.

Прошле недеље, 7. јуна, руски парламент [усвојио](#) је пар закона којима се укида надлежност Европског суда за људска права (ЕСЉП) у земљи и формално прекидају везе између Русије и Савета Европе. [Законе](#) је већ потписао председник Путин, а они дозвољавају неизвршавање одлука Европског суда за људска права у Руској Федерацији.

Спољна политика. Председница Европске комисије Урсула фон дер Лајен [посетила је](#) Кијев уочи одлуке Европске комисије о статусу Украјине у ЕУ. Председница Европске комисије је на конференцији за новинаре похвалила Украјину за снагу и отпорност у временима војне офанзиве. Ипак, председница фон дер Лајен је [подвукла](#) да пре реконструкције земље Украјина „ и даље треба да спроведе реформе у борби против корупције, између осталог, или да модернизује администрацију, што ће такође помоћи привлачењу инвеститора. Пошто има потребне институције, Украјина треба да представи резултате. Тренутно ЕУ припрема своје мишљење о захтеву Украјине за чланство, док финализира процену до краја следеће недеље . '

Самит Букурештанске деветке (Б9), успостављен на иницијативу пољског председника Дуде и румунског председника Јоханиса након руске инвазије на Украјину 2014. године, одржан је прошле недеље. Самит окупља НАТО савезнике Бугарску, Чешку, Естонију, Мађарску, Летонију, Литванију, Пољску, Румунију и Словачку, а самит се тренутно одржава у Букурешту. Учесници самита Букурештанске деветке изјаснили су се за јачање присуства НАТО-а на источном крилу Алијансе. Усвојена [декларација је](#) поновила непоколебљиву посвећеност Украјини, као и сталну подршку евроатлантским аспирацијама Украјине. Као што је наведено, као одговор на руски рат против Украјине, НАТО је ојачао позицију одвраћања и одбране дуж целог источног крила, од Балтичког до Црног мора, стварајући четири нове борбене групе у Бугарској, Мађарској, Румунији и Словачкој, и такође је ојачао постојеће борбене групе НАТО-а у Естонији, Летонији, Литванији и Пољској.

Последње рочиште у оквиру суђења МХ17 [одржано је](#) у Холандији 10. јуна. У видео-обраћању Олег Пулатов, један од четворице оптужених, рекао је да се не изјашњава кривим за обарање МХ17 и смрт 298 људи. Очекује се да ће пресуда на суђењу МХ17 бити изречена до краја године, након што буду завршени резултати свих прибављених доказа.

Сигурност хране. Украјина је успоставила две руте кроз Пољску и Румунију за извоз житарица и у преговорима је са балтичким државама о додавању трећег коридора за извоз хране, [рекао је заменик министра иностраних послова Кијева Дмитро Сенник](#). Украјина је била у преговорима са балтичким државама да додају трећи коридор за извоз хране, рекао је Сенник.

Украјина не може да верује Путину у погледу његових обећања да ће обезбедити сигуран пролаз бродовима за жито, рекао је немачки министар пољопривреде Чем Оздемир током посете Кијеву у петак, [преноси](#) Еуроактив. „*Веровати Путиновим обећањима без икаквих кредибилних, ефикасних војних гаранција би било би самоубиство за Украјину*“, рекао је он. У оквиру посете он је такође обећао нова средства за подршку алтернативним извозним правцима.

Енергетска сигурност. Веза између Запорошке НЕК и ИАЕА је [обновљена](#). Енергоатом и Водафон успели су да успоставе комуникацију између сервера ЗНПП за контролу нуклеарног материјала и ИАЕА у петак, 10. јуна. НПП Запорожје остаје под руском окупацијом у Енергодару. Веза је изгубљена 30. маја 2022. године, када су руски окупатори искључили Водафон провајдера у граду. Ипак, сви подаци за овај период похрањени су на сигурним серверима ЗНПП и пребачени у ИАЕА одмах након успостављања везе.

Безбедност животне средине. Флора и фауна Азовског и Црног мора су у опасности. Ниво хемикалија, топлоте и војних активности у граду и у близини морске обале [угрожавају](#) безбедност воде и безбедност живих организама. Рибе и делфини масовно умиру у Азовском мору. Саветник градоначелника Мариупоља Петро Андрјушченко каже да се такво стање може очекивати у јулу, због топлоте, али да је нетипично за почетак јуна. Угинуле животиње налазе се на обалама Украјине, Русије, Румуније, Бугарске и Турске. Еколог Иван Русијев [указује](#) да потенцијални разлог за повећану смртност животиња може бити присуство руске флоте у Црном мору: „*Делфини умиру због рата. Дезоријентисани падају у рибарске мреже у близини Бугарске и Турске и умиру. Русистичке подморнице користе сонаре, што утиче на навигациони систем ових животиња*“.

Култура. Настављају се неселективни напади на [културну баштину](#). Као резултат гранатирања, ракетних и бомбашких напада Руса у Украјини, уништено је или оштећено 119 објеката културног наслеђа. Укључујући 21 споменик националног значаја, 91 – локалног значаја и 7 – новооткривених објеката културног наслеђа. Руси су уништили 42 спомен-обележја у част историјских личности и догађаја КСИКС – почетка КСКСИ века, оштећено је 30 зграда, музејских комплекса и резервата, 75 зграда домова културе, позоришта и библиотека и многи други објекти вредних историјских грађевина.

Руска војска намерно извози драгоцености из Украјине, посебно скитско злато, према међународном тиму академика и стручњака за дигиталну технологију који прате крађу, [преноси](#) Гардијан. Русија је послала тим стручњака на привремено заузету територију Украјине са циљем да извезе што више историјских артефаката. Крађе су у великој мери фокусиране на драгоцено скитско злато, вредне древне филигранске комаде, често приказујући животиње. Произвела су их племена са подручја централне Азије и источне Европе некада позната као Скитија.

Медији. Институт за масовне медије је у мају [забележио](#) 49 злочина против слободе говора у Украјини. Русија је починила 45 злочина над медијима и новинарима на територији Украјине. Међу најчешћим злочинима су убиства, телесне повреде и отмице новинара, гранатирање филмских екипа и ТВ торњева, претње, сајбер напади на сајтове украјинских медија, онемогућавање украјинског емитовања, гашење медија због руског гранатирања, неспособност за рад и штампање новина због уништења инфраструктуре и друго. Истовремено, ИМИ је забележио четири случаја кршења слободе говора, за које је одговорна украјинска страна.

Недавне анкете. Учешће Украјинаца у добровољном и добротворном раду током рата се вишеструко повећало, а највише су укључени млади. Укупно, 57 одсто испитаника у анкетираним регионима центра и западне Украјине активно је помагало војску, привремено расељена лица – [преноси Фондација Демократска иницијатива](#). На питање о емоцијама које су преовлађивале током читавог периода рата, већина испитаника осећа анксиозност (40,5%).

Угао за читање.

- [Украјина: Возачи ризикују све да донесу помоћ, помогну цивилима да побегну | Associated Press](#) – „*На ивици зоне сукоба у Украјини, која се протеже дуж истока и југа земље, возачи добровољци ризикују све како би испоручили хуманитарну помоћ Украјинцима иза линија фронта и извукли људе. [...] Више од двадесетак возача је заробљено, које су сепаратисти које подржава Русија држали више од два месеца у источном региону Доњеца, кажу украјински активисти.*“
- [Како заједница за ЗД штампање широм света помаже Украјини. Суочени са несташицом на бојном пољу, украјински војници добијају залихе које су им потребне од оних са штампачима | Washington Post](#)
- [Русија настоји да милитаризује школску децу и цензурише уџбенике усред рата. Шефови](#)

[безбедности Кремља праве радикалне промене у томе како се предаје историја - Washington Post](#)

Статистика.

- На Украјину је за 109 дана руског рата у Украјини лансирано 2606 крстарећих ракета различитих типова, саопштило је Министарство одбране.
- Генералштаб Оружаних снага Украјине саопштио је укупне процењене губитке руске војске од 10.00 часова 13. јуна 2022. године: људство – око 32 300, тенкови – 1432, АПВ – 3492, артиљеријски системи – 718, МЛРС – 226, против -системи за борбу против авиона – 97, авиони са фиксним крилима – 213, хеликоптери – 178, оперативно-тактички дронови – 585, крстареће ракете – 125, чамци и лаки глисери – 13, мекана возила и цистерне за гориво – 2460, специјална опрема – 54.

Свака помоћ је важна, ниједан допринос није премали!

- Подршка [санитетском батаљону „Хоспиталци“](#). Ова волонтерска организација болничара ради од 2014. Тим пружа медицинску помоћ на жариштима.
- Поделите ове најновије информације о ситуацији у Украјини, било на друштвеним медијима, са локалним медијима или ширењем овог кратког извештаја.
- Пратите наше дневне извештаје на [Твитеру](#) и [нашој веб страници](#).

Хвала вам што подржавате Украјину! Слава Украјини!